

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“СВ.КЛ.ОХРИДСКИ”
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

България, София 1113
Бул.”Цариградско шосе”125, бул. 3
Тел.: (+359 2) 873 83 10
Факс: (+359 2) 873 99 41
E-mail: info@feb.uni-sofia.bg

SOFIA UNIVERSITY
“ ST. KLIMENT OHRIDSKI “
FACULTY OF ECONOMICS AND
BUSINESS ADMINISTRATION
Bulgaria, Sofia 1113
125 Tzarigradsko chaussee blvd., bl. 3
Tel.: (+359 2) 873 83 10
Fax: (+359 2) 873 99 41
E-mail: info@feb.uni-sofia.bg

Наименование на учебната дисциплина СТОПАНСКА ИСТОРИЯ – 2 част	
Титуляри на курса: доц. д-р Соня Вътева	
Характер на дисциплината Задължителна – Икономика, Изборна - СУ за българската диплома Бакалавър Задължителна за френската диплома Лисанс	Образователно-квалификационна степен Бълг.: Бакалавър Фр.: Лисанс
Година – 2-ра	Семестър - 1-ви
Кредити – 2	Часове: Аудиторна натовареност - 30 часа Извънаудиторна натовареност – 30
Характер на обучението Редовна форма	Език на обучението френски език

Съдържание на дисциплината (анотация)

Курсът се осъществява изцяло на френски език и е предназначен за студентите от специалностите Икономика и Стопанско управление.

Стопанската история е интердисциплинарна наука, съчетаваща в голяма степен фундаменталните и приложните изследвания. Нейната методология съчетава едновременно абстрактно-теоретичния и конкретно историческия подход, а резултатите ѝ се отнасят в равна степен към миналото, настоящето и бъдещето.

Настоящият лекционен курс разглежда основните етапи на стопанско-историческото развитие на България с акцент върху неговия икономически смисъл, теоретични ефекти и обективни резултати. Като обобщава историческия опит на човечеството стопанската история създава предпоставки за по-реална преценка на близкото и по-далечното минало, а оттук и на съвременното развитие.

Цели на курса

- Премахвайки курса студентите трябва да знаят каква е същността и особеностите на основните икономически процеси в България през 19-ти и 20-ти век в контекста на регионалното стопанско-историческо развитие.

- Да могат да осмислят обективно стопанското развитие на България при анализа и прогнозирането на икономическите явления и процеси, свързани с тяхната конкретна специалност.

Връзка с други дисциплини от учебния план (вертикални и хоризонтални)

История на икономическите учения, Макроикономика, Международна икономика, Европейска икономическа интеграция

Методи на преподаване

Лекционен курс в съчетание с дискусии и отговори на въпроси по основните теми. Стремежът е да се прилагат най-добрите преподавателски практики от българската и френската система на преподаване. Ползват се и възможностите, които дават съвременните технически средства за обогатяване и разнообразяване на учебния процес (PowerPoint, Интернет). Стимулира се самостоятелното търсене на литература от студентите.

Извънаудиторна натовареност на студентите

На студентите се предоставят референции и материали на френски език, които да анализират и осмислят критично. Успешната подготовка за изпит предполага присъствие на лекции, ползване на препоръчаната литература, както и внимателно следене на икономическите новини свързани с дисциплината.

Форма на контрол и методи на оценяване

Текущ контрол и писмен изпит на френски език върху материала от лекциите и допълнителната литература.

При оформянето на крайната оценка се взимат предвид следните елементи:

- присъствие и участие;
- способност за анализ и аргументация;
- старание при подготовката и представянето на възложената задача;
- лична инициативност при търсенето на помощни материали;
- грамотност на писменото и устното изразяване на български език.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

А.Лекции:

№	Тема:	Брой часове:
1.	Въведение в курса по стопанска история на България: терминология (Балкани, балканизация и др), хронологически обхват, особености на догонващия модел на икономическо развитие в сравнителна перспектива.	2
2.	Стопанско развитие на българските земи през Възраждането: разложение и ликвидиране на спахийската ленна система, промени	4

	в аграрните отношения и селскостопанското производство, социална диференциация; развитие на занаятите и на градския живот, демографски промени, поява на манифактурата и фабриката; вътрешна и външна търговия, структура на вноса и износа; парично обръщение и кредит, първоначално натрупване на капитала и зараждане на българската буржоазия.	
3.	Икономическо развитие на България от Освобождението до Балканските войни, 1878 - 1912: аграрен преврат - същност, хронологически граници, етапи; показатели за развитието на капитализма в селското стопанство, резултати; промени в занаятчийското производство, индустриален подем.	4
4.	Стопанска политика на правителствата на Ст. Стамболов и на К. Стоилов; вътрешна и външна търговия; изграждане на финансовата и кредитна система, роля на чуждия капитал, промени в паричното обръщение.	3
5.	Икономиката на България през междувоенния период, 1919 - 1939 г.: социално-икономически последици от войните, 1912 – 1918 г.; темпове на развитие и резултати в селското стопанство и промишлеността през 20-те и през 30-те години; промени във вътрешната и външната търговия, кредита и паричното обръщение.	4
6.	Стопанска политика на правителствата на БЗНС, Демократическия сговор, Народния блок и на преходните правителства от 30-те години: същност, динамика, резултати.	2
7.	Социалистическо преустройство на българската икономика след Втората световна война: възприемане на съветския модел; национализация на промишлеността, финансовата система и търговията; курс към ускорена социалистическа индустриализация; колективизация в селското стопанство.	3
8.	Промени в българския стопански модел: икономически реформи през 60-те и 70-те години, нов икономически механизъм; промени в кредитната система и в търговията; задълбочаване на стопанските проблеми и нови кризисни ситуации през 80-те години; основни причини за провала на социалистическия експеримент.	3
9.	Преходът: терминология, проблеми на съпоставимостта на някои икономически показатели; нееднакви изходни позиции на бившите социалистически страни в преход към 1989 г.; бавен ход на структурните реформи през 90-те години; дълбочина и цена на „кризата на прехода“.	3
10.	Преструктуриране на българската икономика през 90-те години: либерализация на цените, приватизация на държавната и общинската собственост, преструктуриране на банковия сектор,	2

	въвеждане на паричен съвет и постигане на относителна финасова стабилизация. България на прага на Европейския съюз: равносметка и икономически предизвикателства.	
		Общо: 30

Основна литература:

BLANCHETON, B. (2012), Sciences économiques. Maxi fiches, Dunod, Paris

BLANCHETON, B. Politiques macroéconomiques: leçons corrigées, E-book,

www.e-theque.com

GALLO, Max (2007), Les clés de l'histoire contemporaine, Fayard, Paris

VATEVA, S. (2011), La modernisation de la Bulgarie à travers l'intégration à l'Union Européenne : aspects socio-économiques. – Institut Européen Est-Ouest,

<http://institut-est-ouest.ens-lyon.fr/spip.php?rubrique97>

VATEVA, S. (2007) La Bulgarie au seuil de l'Union européenne : bilan et défis économiques. – In : La Bulgarie et l'Europe. Incertitudes et espoirs. Harmattan, Paris, 77 – 97.

LORY, B. (1996) L'Europe balkanique de 1945 à nos jours. Ellipses, Paris

Допълнителна литература:

РАГАРУ, Н. (2010) Преплетените времена на настоящето. България 20 години след 1989-та. Изд. КХ, София

АВРАМОВ, Р. (2008), Пари и дестабилизация в България, 1948 – 1989., Сиела, София

ИКОНОМИЧЕСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЯ (2005), Отг. ред. Ал. Димитров, М. Димитров., Наука и изкуство, София

ИСТОРИЯ на националното и световното стопанство (2002), Отг. ред. Д. Саздов, Унив. изд. "Стопанство", София

ВЪТЕВА,С. (2004), България и идеята за обединена Европа през периода между двете световни войни. - Годишник на Стопански факултет, т. 3, Унив. изд. „Св. Кл. Охридски”, София

БОЧЕВ, Ст. (1998), Капитализмът в България. Икономически текстове, 1911 – 1935 г. и лични спомени. Съст. Р. Аврамов, София

Съставил програмата: доц. д-р Соня Вътева